

**VALSTYBINĖS KAINŲ IR ENERGETIKOS KONTROLĖS KOMISIJOS
DUJŲ IR ELEKTROS DEPARTAMENTO
DUJŲ SKYRIUS**

Teikti Komisijos posėdžiui
Komisijos pirmininko pavaduotojas
Jonas Makauskas

2019-05-20

**PAŽYMA
DĖL UAB „FORTUM HEAT LIETUVA“
GAMTINIŲ DUJŲ TARIFŲ BUITINIAMS VARTOTOJAMS**

2019 m. gegužės 20 d. Nr. O5E-130
Vilnius

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymo (toliau – Įstatymas) 9 straipsnio 17 dalimi, gamtinių dujų įmonės buitiniams vartotojams tarifus nustato kas pusę metų ir pateikia tvirtinti Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai (toliau – Komisija).

Komisija 2018 m. lapkričio 30 d. nutarimu Nr. O3E-432 „Dėl uždarnosios akcinės bendrovės „Fortum Heat Lietuva“ gamtinių dujų skirstymo kainų ir gamtinių dujų tarifų buitiniams vartotojams“ (toliau – Nutarimas) patvirtino UAB „Fortum Heat Lietuva“ (toliau – Bendrovė) suskaičiuotą gamtinių dujų tarifą buitiniams vartotojams, kuris taikomas nuo 2019 m. sausio 1 d.

Bendrovė 2019 m. gegužės 2 d. raštu Nr. SH-41 kreipėsi į Komisiją, prašydama patvirtinti naują gamtinių dujų tarifą buitiniams vartotojams, taikytiną nuo 2019 m. liepos 1 d.

Gamtinių dujų tarifas buitiniams vartotojams susideda iš pastoviosios ir kintamosios dalies. Pastoviąją Bendrovės tarifo dalį sudaro gamtinių dujų tiekimo kaina. Vadovaujantis Įstatymo 9 straipsnio 6 dalimi, gamtinių dujų tiekimo kaina nėra reguliuojama, išskyrus atvejus, jei Komisija rinkos tyrimo metu nustato, kad dėl veiksmingos konkurencijos trūkumo asmuo taiko pernelyg dideles kainas arba naudoja kainų spaudimą, tuo darydamas žalą rinkos dalyviams. Atsižvelgiant į tai, gamtinių dujų tiekimo veiklos sąnaudų lygis bei gamtinių dujų tiekimo maržos dydis yra nereguliuojamas.

Bendrovė gamtines dujas tiekia ir skirsto 18 buitinių vartotojų, kurie per metus vidutiniškai suvartoja apie 307,9 MWh gamtinių dujų. Bendrovės pastovioji tarifo dalis, kurią sudaro gamtinių dujų tiekimo kaina, lieka nepakitusi, t. y. buitiniams vartotojams, suvartojantiems nuo 300 m³ iki 20 tūkst. m³ gamtinių dujų per metus, tiekimo kaina išlieka 3,56 Eur/mėn. (be PVM) (1 lentelė).

1 lentelė. Gamtinių dujų tarifo pastovioji dalis

Eil. Nr.	Rodiklis	Buitiniai vartotojai, suvartojantys nuo 300 m ³ iki 20000 m ³ gamtinių dujų per metus
1.	Gamtinių dujų tarifo pastovioji dalis (be PVM), Eur/mėn.	3,56
2.	Gamtinių dujų tarifo pastovioji dalis (su PVM), Eur/mėn.	4,31

Gamtinių dujų tarifo buitiniams vartotojams kintamąją dalį sudaro prognozuojama 2019 m. II pusmečio gamtinių dujų pirkimo kaina, perdavimo paslaugų kaina¹, Bendrovės gamtinių dujų skirstymo kaina², AB „Energijos skirstymo operatorius“ gamtinių dujų skirstymo kaina³, pagal atitinkamą vartotojų grupę gamtinių dujų tiekimo saugumo papildomos dedamosios prie gamtinių dujų perdavimo kaina⁴ (toliau – Saugumo dedamoji) ir skirtumas tarp ankstesnio tarifų galiojimo laikotarpio prognozuotų ir faktinių gamtinių dujų (produkto) kainų.

Pagal Valstybės reguliuojamų kainų gamtinių dujų sektoriuje nustatymo metodikos, patvirtintos Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos (toliau – Komisija) 2013 m. rugsėjo 13 d. nutarimu Nr. O3-367 „Dėl Valstybės reguliuojamų kainų gamtinių dujų sektoriuje nustatymo metodikos patvirtinimo“ (toliau – Metodika) 14.1 papunktį gamtinių dujų įmonė prognozuojamą gamtinių dujų pirkimo kainą, įvertinus išsigijimo šaltinius, nustato atsižvelgdama į galiojančiose gamtinių dujų pirkimo–pardavimo sutartyse nustatytas tiekimo formules ar konkrečias kainas. Gamtinių dujų pirkimo kaina skaičiuojama kiekvienam mėnesiui pagal galiojančioje sutartyje nustatytas formules ir pagal sutartį išigyjamų gamtinių dujų kiekių proporcijas. Bendrovė perka gamtines dujas iš UAB „Lietuvos dujų tiekimas“. Dujų pirkimo kaina skaičiuojama pagal pirkimo–pardavimo sutartyje nurodytą formulę. Bendrovės prognozuojama svertinė vidutinė 2019 m. II pusmečio gamtinių dujų pirkimo kaina buitiniams vartotojams (UAB „Lietuvos dujų tiekimas“ duomenimis) sudarys **21,40 Eur/MWh**, t. y. palyginti su šiuo metu į dujų tarifą įtraukta dujų (produkto) kaina (26,62 Eur/MWh), yra 5,22 Eur/MWh arba 24,39 proc. mažesnė.

Į gamtinių dujų tarifą taip pat įtraukiama transportavimo kaina AB „Amber Grid“ dujotiekiais, suskaičiuota įvertinus 2019 m. galiojančias vartojimo pajėgumų kainas vidiniame išleidimo taške – sistemos naudotojams, per metus per vidinį išleidimo tašką transportuojantiems iki 10,4 TWh atitinkantį dujų kiekį už vartojimo pajėgumus – 63,17 Eur/MWh/parą/metus, nuolatinių metinių pajėgumų kainas vidiniame išleidimo taške (101,6 Eur/MWh/parą/metus), ir kainas už perduotą kiekį – 0,69 Eur/MWh, kai Bendrovės užsakomi ilgalaikiai pajėgumai buitiniams vartotojams sudaro 1,5 MWh, vartojimo pajėgumai – 3,00 MWh, o 2019 m. planuojamas kiekis yra 307,9 MWh. Atsižvelgiant į tai, gamtinių dujų transportavimo kaina iki Bendrovės skirstymo sistemos sudarys 1,80 Eur/MWh ($0,69 + 101,6 * 1,5 / 307,9 + 63,17 * 3,00 / 307,9 = 1,80$ Eur/MWh).

Taip pat įvertinta Saugumo dedamoji **5,45 Eur/MWh** ($559,34$ Eur/MWh/parą/metus* $3 / 307,9 = 5,45$), AB „Energijos skirstymo operatorius“ skirstymo kaina sistemos naudotojams, transportuojantiems į dujų pristatymo vietą 10399 MWh < Q ≤ 51995 MWh dujų per metus – **3,83 Eur/MWh** ir Nutarimu nustatyta Bendrovės skirstymo kaina II grupės vartotojams (nuo 3120 kWh iki 207980 kWh) – **8,79 Eur/MWh**. Į gamtinių dujų tarifus buitiniams vartotojams įtrauktos gamtinių dujų perdavimo ir skirstymo paslaugų kainos nesikeičia, t. y. lieka tokios pat, kokios buvo įtrauktos į šiuo metu galiojančius gamtinių dujų tarifus.

Vadovaujantis Įstatymo 9 straipsnio 17 dalimi bei Metodikos 48 ir 49 punktais, skaičiuojant tarifus buitiniams vartotojams yra vertinamas skirtumas tarp pasibaigusio pusmečio prognozuotų ir

¹ 2018 m. lapkričio 22 d. Komisijos nutarimas Nr. O3E-403 „Dėl akcinės bendrovės „Amber Grid“ gamtinių dujų perdavimo paslaugų kainų 2019 metams tvirtinimo“

² 2018 m. lapkričio 30 d. Komisijos nutarimas Nr. O3E-432 „Dėl uždarnosios akcinės bendrovės „Fortum Heat Lietuva“ gamtinių dujų skirstymo kainų ir gamtinių dujų tarifų buitiniams vartotojams“

³ 2018 m. lapkričio 30 d. Komisijos nutarimas Nr. O3E-417 „Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2018 m. lapkričio 21 d. nutarimo Nr. O3E-395 „Dėl akcinės bendrovės „Energijos skirstymo operatorius“ gamtinių dujų skirstymo kainų tvirtinimo“ pakeitimo“

⁴ 2018 m. gruodžio 31 d. Komisijos nutarimas Nr. O3E-479 „Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2018 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. O3E-405 „Dėl gamtinių dujų tiekimo saugumo papildomos dedamosios prie gamtinių dujų perdavimo kainos nustatymo 2019 metams“ pakeitimo“

faktinių dujų (produkto) kainų. Pajamų skirtumo, susidariusio dėl 2018 metų II pusmečio faktinės ir prognozuotos dujų (produkto) kainos buitiniams vartotojams, skaičiavimas parodytas 2 lentelėje.

2 lentelė. 2018 metų II pusmečio pajamų skirtumo dėl faktinės ir prognozuotos dujų (produkto) kainos neatitikimo skaičiavimas

Metai	Mėnuo	Į tarifą įtraukta gamtinių dujų įsigijimo kaina, Eur/MWh	Faktinė dujų įsigijimo kaina, Eur/MWh	Kiekis, MWh	Skirtumas, Eur
1	2	3	4	5	(3-4)*5
2018	Liepa	33,32	30,93	0,474	1,13
2018	Rugpjūtis	33,32	32,17	0,403	0,496
2018	Rugsėjis	33,32	33,98	0,373	-0,25
2018	Spalis	33,32	36,33	3,256	-9,80
2018	Lapkritis	33,32	34,51	17,444	-20,76
2018	Gruodis	33,32	31,49	22,511	41,20
Iš viso, Eur					11,98
Prognozuojamas gamtinių dujų kiekis 2019 m. II pusmečiui, MWh					119,019
Į gamtinių dujų tarifą įtraukiamas skirtumas, Eur/MWh					-0,10

Bendrovės skirtumas dėl 2018 m. II pusmečio gamtinių dujų (produkto) kainų sudaro 11,98 Eur. Įvertinus prognozuojamą gamtinių dujų suvartojimo kiekį 2019 m. II pusmetyje – 119,019 MWh, gamtinių dujų tarifas buitiniams vartotojams mažėja $11,98/119,019=0,10$ Eur/MWh.

Nuo 2019 m. liepos 1 d. taikytino gamtinių dujų tarifo buitiniams vartotojams kintamosios dalies skaičiavimas parodytas 3 lentelėje.

3 lentelė. Gamtinių dujų tarifo buitiniams vartotojams kintamosios dalies 2019 m. II pusmečiui skaičiavimas

Buitinių vartotojų pogrupis	Prognozuojama dujų (produkto) kaina	Skirtumas tarp 2018 m. II pusem. faktinės ir prognozuotos dujų (produkto) kainos	Nenutrūkstamo tiekimo paslaugos kaina,	Perdavimo kaina	Saugumo dedamoji	Skirstymo kaina	Kintamoji tarifo dalis. Iš viso	
	Eur/MWh	Eur/MWh	Eur/MWh	Eur/MWh	Eur/MWh	Eur/MWh	Eur/MWh	Eur/m ³ *
II	21,40	-0,10	1,57	1,80	5,45	12,62	42,74	0,46

*Naudojant 2018 m. II pusmečio faktinių šilumingumo verčių svartinį vidurkį – 10,6674 kWh/m³.

Nuo 2019 m. liepos 1 d. taikytinų gamtinių dujų tarifai buitiniams vartotojams ir jų palyginimas su 2019 metų pirmojo pusmečio tarifais parodyti 4 lentelėje.

4 lentelė. Gamtinių dujų tarifų buitiniams vartotojams 2019 m. I ir II pusmečių palyginimas

	2019 m. I pusem.	2019 m. II pusem.	Pokytis, Eur	Pokytis, proc.
II gr. (nuo 300 m³ iki 20000 m³ gamtinių dujų per metus)				
Pastovioji tarifo dalis (be PVM), Eur/mėn.	3,56	3,56	-	-
Pastovioji tarifo dalis (su PVM), Eur/mėn.	4,31	4,31	-	-
Kintamoji tarifo dalis (be PVM), Eur/m ³	0,50	0,46	-0,04	-8,00

Kintamoji tarifo dalis (su PVM), Eur/m ³	0,61	0,56	-0,05	-8,20
---	------	------	-------	-------

Palyginus su šiuo metu galiojančiu tarifu, Bendrovės suskaičiuota buitiniams vartotojams pastovioji dujų tarifo dalis (be PVM) nuo 2019 m. liepos 1 d. nekinta. Kintamoji tarifo dalis (be PVM), lyginant su 2019 m. I pusmečio kintamąja tarifo dalimi mažėja 0,04 Eur/m³. Pagrindinės priežastys, lėmusios kintamosios tarifo dalies mažėjimą, yra sumažėjusi gamtinių dujų (produkto) kaina, sumažėjusi saugumo dedamoji ir kompensacija dėl skirtumo tarp 2018 m. II pusm. faktinės ir prognozuotos dujų (produkto) kainos.

Dujų ir elektros departamento Dujų skyrius, vadovaudamasis Įstatymo 9 straipsnio 17 dalimi, Metodika ir atsižvelgęs į Bendrovės 2019 m. gegužės 2 d. raštą Nr. SH-41 siūlo Komisijai patvirtinti Bendrovės gamtinių dujų tarifą buitiniams vartotojams (be pridėtinės vertės mokesčio), suvartojantiems nuo 300 m³ iki 20 tūkst. m³ gamtinių dujų per metus, taikomą nuo 2019 m. liepos 1 d.:

1. pastoviąją tarifo dalį – 3,56 Eur/mėn.;
2. kintamąją tarifo dalį – 0,46 Eur/m³.

PRIDEDAMA. Komisijos nutarimo „Dėl UAB „Fortum Heat Lietuva“ gamtinių dujų tarifų buitiniams vartotojams“ projektas, 1 lapas.

Dujų skyriaus vyr. specialistas

Justas Valaitis

Į posėdį kviečiami:

UAB „Fortum Heat Lietuva“ atstovai.